

ERASMUS+ SVEUČILIŠTE U RIJECI U PROGRAMIMA KOJI JAČAJU MENTALNO ZDRAVLJE I LI

PROMEHS i UPSKILLS projele psihološku dobrobit i jezičn

Ervin PAVLEKOVIĆ
Snimio Sergej DRECHSLER

Erasmus+, program Europske unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport, usmjeren je na jačanje znanja i vještina s ciljem povećanja kompetencija i konkurentnosti na tržištu. Hrvatska je u taj program uključena od 2014. godine, a na Sveučilištu u Rijeci do danas uspješno je realizirano više projekata i programa. Neki od posljednjih Erasmus+ programa na Sveučilištu su »Promocija mentalnoga zdravlja u školama« (PROMEHS), projekt kojem je cilj izrada, primjena i znanstvena evaluacija Kurikula za mentalno zdravlje djece i mladih od treće do osamnaeste godine, te »Unapređenje vještina studenata lingvistike i jezika« (UPSKILLS), projekt kojem je cilj razvijanje nove studijske komponentne koja bi unaprijedila vještine studenata jezika i lingvistike, te povećala njihovu konkurentnost na tržištu rada.

Balans

Prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji mentalno zdravlje možemo definirati kao stanje dobrobiti u kojem svaki pojedinac ostvaruje svoj vlastiti potencijal, uspješno se suočava sa svakodnevnim stresom, radi produktivno i plodonosno te time doprinosi svojoj zajednici.

S obzirom na dvadesetak posto školske djece koja ima poteškoće s mentalnim zdravljem te čak polovinu koja imaju izražene poteškoće s mentalnim zdravljem prije četrnaeste godine života, ključno je intenzivno promišljati o adekvatnim načinima pružanja podrške djeci i mladima danas.

Na temelju dosadašnjih spoznaja iz područja mentalnoga zdravlja znanstveno-istraživačka grupa sa Sveučilišta u Milanu, koju vodi prof. dr. Ilaria Grazzani, prijavila je projekt 2018. godine koji je nakon odobranja započeo u veljači 2019., a trajat će do veljače 2022. godine.

Prof. dr. Sanja Tatalović Vorkapić s Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci voditeljica je projekta za Hrvatsku, uz koju su uključene i Italija, Grčka, Latvija, Malta, Portugal i Rumunjska.

Osim dijela akademske zajednice, u ovaj su projekt uključeni i predstavnici obrazovnih politika i lokalnih vlasti - Odjel gradske uprave za odgoj i školstvo Grada Rijeke i Upravni odjel za odgoj i obrazovanje Primorsko-goranske županije.

Kako pojašnjava prof. dr. Tatalović Vorkapić s Učiteljskog fakulteta, postoji hitna potreba za provedbom kvalitetnih promotivnih, preventivnih i intervencijskih programa za djecu i mlade, pri čemu vrtići i škole predstavljaju jedinstveno mjesto za promicanje njihova mentalnoga zdravlja.

- Suvremena su istraživanja

Očekuje se da će primijenjeni kurikuli pridonijeti psihološkoj dobrobiti odgojno-obrazovnih djelatnika te socijalno-emocionalnoj dobrobiti djece kao i povećati mogućnosti zapošljavanja studenata jezika, lingvistike, prevođenja i tumačenja

jasno utvrdila da je socijalno-emocionalna dobrobit djece u odgojno-obrazovnim ustanovama u današnjem svijetu u kojem živimo, bez obzira na određene kulturalne razlike, značajno zanemarena, te je potrebno napraviti balans između onoga što pružaju vrtići i škole za razvoj socijalne, emocionalne, ponašajne i kognitivne domene u razvoju djece

Tehnološki giganti poput Googlea, Amazona i Facebooka obilato se koriste jezičnim podacima - Tihana Kraš

i mladih, istaknula je prof. dr. Tatalović Vorkapić.

Edukacija

Glavni ciljevi PROMEHS projekta su pružanje znanstveno utemeljenog sustavnog okvira za razvoj i implementaciju univerzalnog kurikula mentalnog zdravlja za djecu i mlade od treće do osamnaeste godine, unapređenje mentalnog

zdravlja odgojno-obrazovnih djelatnika te njihovo osposobljavanje za dijeljenje dobre prakse i preporuke o promociji mentalnoga zdravlja te integracija PROMEHS kurikula u postojeće nacionalne obrazovne i zdravstvene sustave i politike.

Prva projektna godina obuhvatila je edukaciju voditelja projekta iz svake zemlje, izradu kurikula te uključivanje 32

županijska vrtića, osnovne i srednje škole u edukaciju, a sam projekt javnosti je predstavljen na uvodnoj PROMEHS konferenciji u listopadu prošle godine.

Nakon toga, održane su dvije dvodnevne edukacije u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje, jedna u studenom prošle godine, a druga u lipnju ove godine, na kojima je ukupno sudjelovalo 88 odgojno-obrazovnih djelatnika iz 32 ustanove, a sudionici su dobili upute za provedbu PROMEHS aktivnosti u odgojno-obrazovnim ustanovama, upute za rad odgojno-obrazovnih djelatnika na vlastitom mentalnom zdravlju te upute za rad djece kod kuće s roditeljima.

Evaluacija

Nakon prve edukacije, koja se održala u periodu od siječnja do lipnja ove godine, PROMEHS kurikulum se provodio s djecom i učenicima, u prvoj grupi od 15 vrtića i škola, većinom online. Jednom mjesečno su se održale i konzultacije u projekt uključeni s projektnim mentorima, pri čemu su utvrđeni subjektivni doživljaj visokog zadovoljstva te pozitivne promjene kod djece i učenika, kao i kod odgojno-obrazovnih djelatnika. Nakon druge edukacije održane u lipnju ove godine, provedba kurikula krenula je s početkom ove školske godine u 17 ustanova, nakon čega će opet biti održana jednomjesečna savjetovanja s mentorima.

Rezultati cjelokupnog projekta bit će prikazani na konferenciji početkom sljedeće godine, a šest posljednjih mjeseci aktivnosti projekta će biti usmjerene na znanstvenu evaluaciju prikupljenih podataka i

Socijalno-emocionalna dobrobit djece u odgojno-obrazovnim ustanovama značajno je zanemarena - Sanja Tatalović Vorkapić

LINGVISTIČKU KONKURENTNOST

ktički za ne vještine

sastancima s nositeljima obrazovnih politika u svrhu sustavne implementacije kurikula u vrtiće i škole. Očekuje se da će se primijenjeni kurikulum pridonijeti psihološkoj dobrobiti odgojno-obrazovnih djelatnika te socijalno-emocionalnoj dobrobiti učenika, poboljšavajući njihove stavove prema sebi, drugima te učenju, kao i smanjenju anksioznosti, depresivnosti, agresivnosti i problema u ponašanju.

Također, zaključila je Tata- lović Vorkapić osvrćući se na odgojno-obrazovne kurikul- lare promjene u našoj zem- lji, potrebno je promisliti u koji odnos postaviti postojeće međupredmetne teme u školama u odnosu na preventivne pro- grame koji se provode, pa ta- ko i ovaj, na način da se znan- stveno evaluiraju dosadašnje kurikularne promjene koje su uvedene.

Konkurentnost

UPSKILLS, strateško partnerstvo za visoko obrazova- nje unutar programa Erasmus+ Europske unije, bavi se unap- ređenjem vještina studenata lingvistike i jezika, a traje tri godine. Cilj toga projekta, koji je započeo u rujnu prošle godi- ne i na kojem je Filozofski fak- lultet u Rijeci partner, razviti novu studijsku komponentu za razvoj podatkovnih, istraživač- kih, tehničkih, organizacijskih, upravljačkih i prenosivih vješti- na studenata jezika i lingvistike kako bi se povećale mogućnosti njihovog zapošljavanja u znan- osti i gospodarstvu. Ta bi se studijska komponenta trebala uključiti u postojeće i buduće studijske programe, prvenstveno na prediplomskoj razini, a temeljit će se na aktivnom učenju i primjeni pedagoških inovacija poput edukativnih videoigara.

Kako je pojasnila prof. dr. Ti- hana Kraš, voditeljica riječkog projektnog tima s Odsjeka za anglistiku, postojeći studijski programi jezika, lingvistike, kao i prevodenja i tumačenja nedo- voljno su usmjereni na razvijanje kompetencija potrebnih za konkurentnost na tržištu rada, uz već ionako prilično ograni- čene mogućnosti za zapošlja- vanjem u tim područjima.

- Usprkos sveprisutnosti i iznimnoj važnosti jezika i ko- munikacije u društvu te broj- nosti tvrtki koje se bave prven- stveno jezikom, mogućnosti zapošljavanja studenata jezika, lingvistike, prevodenja i tuma- čenja prilično su ograničene i uglavnom se svode na radna mjesta nastavnika ili prevodi- telja i tumača. Tehnološki gi- ganti poput Googlea, Amazona i Facebooka obilato se koriste jezičnim podacima pa potreba za istraživačkim vještinama te vještinama prikupljanja i obra- de podataka u disciplinama vezanim uz jezik i komunika- ciju neprestano raste. Unatoč tome, preddiplomski i diplom- ski sveučilišni studijski progra- mi nedovoljno su usmjereni na razvoj tih vještina, prijeko potrebnih za rad u znanosti i

gospodarstvu, istaknula je Kraš dodajući kako projekt predvi- da izradu četiriju intelektual- nih rezultata, od kojih je prvi izrađen, dok je izrada ostalih u tijeku. Unutar prvog rezultata provela se analiza potreba te se razradio detaljni opis profila stručnjaka za jezične podatke i projekte, njegovih znanja, vje- ština i kompetencija, tipičnih zadataka i zaduženja. Unutar drugog rezultata identificirat će se primjeri dobre prakse poučavanja temeljenog na pro- vođenju istraživanja i razradit će se smjernice za integraciju znanstvenih i stručnih istra- živanja u poučavanje. Unutar trećeg rezultata adaptirat će se postojeći te će se izraditi novi nastavni materijali za razvoj podatkovnih, istraživačkih, teh- ničkih, organizacijskih, uprav- ljačkih i prenosivih vještina studenata jezika i lingvistike, koji će biti javno dostupni na platformi Moodle, koja će se izraditi za potrebe projekta. Unutar četvrtog rezultata u nastavne materijale izrađene unutar projekta integrirat će se edukativne videoigre kako bi se povećala uključenost stu- denata u sam proces učenja.

Suradnja

Adaptaciju i izradu nastavnih materijala koji se odnose na prikupljanje podataka od ispitanika koordinira Filozof- ski fakultet u Rijeci u suradnji sa Sveučilištem u Beogradu. Riječki je fakultet sudjelovao i u izradi analize potreba, na čemu je prvenstveno radila lektorica Sandra Jukić s Odsje- ka za kroatistiku koja je ista- knula kako profil stručnjaka za jezične podatke i projekte, koji je razrađen unutar analize potreba, usmjerava izradu nastavnih materijala na projektu, a radi se o modularnom pro- filu prilagodljivom potrebama različitih studijskih programa i radnih mjesta.

Projekt je usmjeren na stu- dente, jezične stručnjake, znan- stvenike i gospodarstvenike kroz organizaciju diseminacijskih događaja i edukacija, a u srpnju 2023. godine održat će se ljetna škola u kojoj će odabra- ni studenti pohađati nastavu te raditi na izazovnim individu- alnim projektima pod mentor- stvom istraživača i stručnjaka. Također, Filozofski fakultet je ovoga mjeseca suorganizirao online internu edukaciju za izradu nastavnih materijala, u kojoj su sudjelovale prof. dr. Tihana Kraš i Sandra Jukić, a čijoj su pripremi pridonijele i dr. Martina Podboj s Odsjeka za anglistiku i dr. Iva Buchber- ger s Odsjeka za pedagogiju.

Projekt koordinira Sveučili- šte na Malti, a osim Filozofskog fakulteta u Rijeci, kao partneri u njemu sudjeluju Sveučilište u Bologni, Sveučilište u Gra- zu, Clarin Eric iz Nizozemske i Sveučilište u Beogradu, dok su pridruženi partneri Sveučilište u Ženevi i Sveučilište u Zürich- hu. Budžet projekta je oko 450 tisuća eura, od čega je oko 38 tisuća eura pripalo riječkom Filozofskom fakultetu.

Cres i Rijeka ugostili Moise Architectural Seminar

Europski arhitekti zadovoljni suradnjom sa Sveučilištem

Konferenciju koja je okupila brojne arhitekate i teoretičare arhitekture te studente doktorskih studija iz cijele Europe, svečano je otvorio novoizabrani predstojnik DeltaLaba Giovanni Durbiano

Ervin PAVLEKOVIĆ

Prostor palače Moise na Cresu i Exportdrva na Delti u Rijeci mjesta su na kojima se održalo prvo izdanje međunarodne kon- ferencije »Moise Architectural Seminar« koji okuplja arhitek- te i teoretičare arhitekture te studente doktorskih studija arhitekture iz cijele Europe. Konferencija, koja se održa- la od 30. kolovoza do 1. rujna ove godine na dvije lokacije, zamišljena je kao platforma za razmjenu ideja i analizu istra- živačkih smjerova i predmeta istraživanja u području arhi- tekture i dizajna.

Ova je konferencija mnogim sudionicima, ako ne i većini, bila jedan od prvih međuna- rodničkih akademskih događaja nakon početka prošle godine i pandemije uslijed koje su i edukacija i istraživački rad bili primorani svesti se na online format, rekli su organizatori, govoreći o uspješno prove- denoj međunarodnoj konfe- renciji »Moise Architectural Seminar«.

Novi predstojnik

- Iz perspektive organizatora moramo reći da smo zadovoljni što smo program uspješno realizirali uživo i s tolikim brojem inozemnih sudionika, a poseb- no nam je drago da su upravo Sveučilište u Rijeci, Cres i Rije- ka, imali ulogu domaćina. Za svakoga istraživača iznimno je važna mogućnost intelek- tualne razmjene informacija i sadržaja tijekom procesa ra- da kroz različite organizirane programe poput seminara, ali i kroz međusobnu pojedinač- nu interakciju. Drago nam je da su sudionici prepoznali prednosti i pozitivne aspek- te suradnje sa Sveučilištem u Rijeci koje već godinama po- diže ljestvicu organizacijske kapacitete i kvalitete nastave, ukratko su zaključili predstavnici organizatora Petar Bojanić i Morana Matković.

Konferenciju »Moise Archi- tectural Seminar«, koja je okupila brojne arhitekate i te- oretičare arhitekture te stu- dente doktorskih studija iz cijele Europe, svečano je otvo- rilo novoizabrani predstojnik DeltaLaba Giovanni Durbiano, a prvi dio programa koji se održao u palači Moise na Cresu, renesansnoj palači sa- građenoj prije više od petsto godina unutar stare jezgre gra- da Cresa, bio je podijeljen na nekoliko tematskih blokova.

Prvi blok koji je nosio naziv »Pisanje, čitanje, objavljivanje« vodili su Alessandro Rocca, Giovanni Corbellini i Spela Hudnik, a fokus je bio, kako i sam naziv bloka kaže, na pi- sanju, čitanju i objavljivanju vlastitih arhitektonskih istra- živanja i radova u časopisima, knjigama, i drugim medijima kao što su Vesper, Villard Jour- nal, Khorein Journal for Archi- tecture and Philosophy, Fuoco amico i Ex libris i drugi. Taj je tematski blok bio i svojevrsna

Riječki dio konferencije održan je u prostorima Exportdrva

prilika da svi sudionici predsta- ve vlastite radove, one u ranijim fazama istraživanja i one koji su već i objavljeni, te da dobiju stručne komentare i savjete ve- zane za sadržajni dio rada.

Drugi tematski blok koji je no- sio naziv »Istraživačke metode i ciljevi«, vodili su Pippo Ciorra, Maroje Mrduljaš, Vladan Đokić i Giulia Setti, a njegov je fokus bio na metodologiji istraživanja. Kroz niz prezentacija znanstvenih no- vaka i doktoranada ukazalo se na različite pristupe u radu, na razli- čite metode i ciljeve, pri čemu je posebna pažnja bila usmjerena na interakcije arhitekture s dru- gim disciplinama, poput povije- sti, filozofije i drugih znanosti, te na istraživanje odnosa između teorije, dizajna i arhitekture u njihovom prožimanju.

Urbani studiji

Treći tematski blok održan je na istoj creskoj lokaciji kao i prva dva, uz riječku lokaciju u

prostorijama Exportdrva i po- stavu izložbe »Fiume Fantasti- ka: Fenomeni grada« kuriranu od tima koji čine Morana Mat- ković, Renato Stanković te Ida Križaj Leko, ujedno i autorica arhitekture i postave te izložbe.

Tročlani dio kustoskog tima izložbe predstavio je renovaci- ju zgrade Exportdrva, osvrnuo se na proces rada kroz projekt Rijeka 2020, a poseban segment prezentacije bilo je predavanje o metodologiji i sadržaju arhi- tektonske izložbe »Fiume Fan- tastika: Fenomeni grada«.

Seminarski boravak u Rijeci uključio je i posjet sjedištu Del- taLaba na riječkoj Delti gdje je sudionicima seminara, osim pro- stornih kapaciteta, predstavljen i specijalistički studijski program »Urbani studiji« na Sveučilištu u Rijeci te njegove mogućnosti u vidu budućih suradnji kroz daljnje programe i edukacije. Tematski blok je završen proble- matiziranjem dobivenih, novih informacija o korištenim meto- dologijama rada na konkretnim primjerima i različitim pristupi- ma istraživanju, ali i raspravom o nekim drugim, ranije otvorenim pitanjima na tome seminaru.

»Moise Architectural Semi- nar« je organiziran u suradnji Sveučilišta u Rijeci, Centra za napredne studije Jugoistočne Europe (CAS SEE) i Centra za urbanu tranziciju, arhitekturu i urbanizam (DeltaLab).

Idejni začetnik programa je Pe- tar Bojanić, a cjelokupni program nastao je u suradnji i kuriranjem Petra Bojanića, Alessandre Roc- ce i Giulie Setti s Politecnico di Milano te Snežane Vesnić sa Sveučilišta u Beogradu.

Na konferenciji je sudjelova- lo ukupno četrdeset sudionika s raznih europskih sveučilišta i institucija.

Znanstveni odbor

Znanstveni odbor »Moise Archi- tectural Seminar« činili su: Petar Bojanić (Centar za napredne studije jugoistočne Europe), Pippo Ciorra (Sve- učilište luav u Veneciji), Gio- vanni Corbellini (Politecnico di Torino), Vladan Đokić (Sve- učilište u Beogradu), Giovanni Durbiano (DeltaLab, Polite- cnico di Torino), Sara Marini (Sveučilište luav u Veneciji), Morana Matković (DeltaLab), Alessandro Rocca (Politecnico di Milano) i Luka Skansi (Po- litecnico di Milano).

»Moise Architectural Seminar« orga- niziraju Sveučilište u Rijeci, Centar za napredne studije Jugo- istočne Europe (CAS SEE) i Centar za urbanu tranziciju, arhitekturu i urbanizam (DeltaLab)